

زیر ساخت گرای فضاهاى شهری با رویکرد ایجاد محیطهای امن cpted از دیدگاه آیات و روایات

مهدی محمودی^{۱*}، محسن کاملی^۲، سید مجتبی اختر رضوی^۳.

۱- کارشناس ارشد مهندسی معماری گروه معماری، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه - ایران

۲- دکتری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه

۳- دانش آموخته دکتری رشته تفسیر تطبیقی و استاد همکار مجتمع آموزش عالی قرآن و حدیث، جامعه المصطفی العالمیه

چکیده :

در دنیای کنونی با توجه به افزایش جرم و مشکلات و تبعات ناشی از آن که میتواند ناامنی در بین شهروندان و عدم تربیت مناسب فرزندان و وجود استرس و اضطراب بین خانواده ها همواره متخصصین بدنبال یافتن راهکارهای مناسب و عملی و تاثیر گذار بر این معضلات بوده اند. و همینطور وجود آیات و روایات فراوان با تاکید بر وجود و ایجاد امنیت تر جوامع اسلامی این مساله بیان میگردد که چگونه میتوان راهکارهای عملی و موثر را با توجه به شرایط زندگی کنونی و فرهنگ و مذهب ایجاد نمود. با بررسی های بعمل آمده در آیات قرآن شاهد آیات مستقیمی جهت پیشگیری از جرم، جنایت، بزه و ایجاد محیط امن و ایمن هستیم تا خانواده ها در آرامش به زندگی خود ادامه داده و همچنین قرآن کریم پیشرفت و توسعه و رزق و روزی را در جامعه امن می بیند و همچنین تاکید دارد که روح دین و معنویت در طراحی ها مورد توجه قرار گیرد. در زمینه طراحی معماری پیشگیرانه نتایج نشان دهنده آثار جدی و تاثیر گذار و مستقیم طراحی محیطی فیزیکی بر کاهش جرم میباشد. هدف از این پژوهش پیدا کردن حلقه مفقوده و برقراری ارتباط مناسب و استفاده از راهکارهای قرآنی در معماری و شهرسازی میباشد تا بتوان جامعه ای با ثبات و قرتمند ایجاد نمود. بعنوان مثال وجود همسایگان با مراقبت و داشتن دید مناسب به میزان زیادی از ابتلا به جرم و جنایت می کاهد و حتی در منابع اسلامی هم به شدت مورد تاکید قرار گرفته است. محله در روایات بسیار مورد اهمیت میباشد در این مقاله از روشهای مختلفی بهره گرفته شده تا به لحاظ آماری مسایل مورد بررسی قرار بگیرند آماری که میتوان برای دیده بان محله استخراج نمود اینگونه است که با استفاده از دیده بان محله میتوان تا ۶۳ درصد جرائم کاهش یابند. پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی شامل فضای فیزیکی نسبت به نیاز ساکنین، استفاده عادی از فضا و رفتار قابل پیش بینی ساکنین در آن فضا بوده که بواسطه آن جرایم کاهش میابند. همچنین آمارهای اعلام شده توسط پلیس نشان میدهد که رویه های مدیریت پرونده های محدود به حل جرم از طریق دستگیری متخلفان برای بیش از ۲۰ درصد از تمام جرایم جواب داده است و در نتیجه ۸۰ درصد از جرایم بواسطه این شیوه حل نخواهند شد که در نهایت شاهد عدم موفقیت سرکوب نمودن یا محدود کردن خلافکاران هستیم. امروزه نظارت پلیس از رویکرد متمرکز بر فرد بر رویکرد مبتنی بر مکان تغییر یافته است که میتوان از شکل گیری نقاط داغ جرم جلوگیری نمود. نتیجه و خلاصه ای از نکات مهم این مقاله اینگونه است که یک: اطمینان حاصل شود که کالبد فضا بر اساس نیازهای افراد طراحی شده است که قرآن کریم نیز برای فضاهاى اضافی بعنوان اسراف مینگرد. (طراحی فیزیکی درست) دو: میبایست هنگام طراحی و سازماندهی فضا، استفاده موثر و مولد آن باعث ایجاد مناطق امن شود که قرآن کریم از آن بعنوان محیط امن نامبرده است. سوم: طراحی معماری فضا برای ایجاد نظارت و کنترل دسترسی طبیعی بواسطه پنجره ها، داشتن خطی مشخص بینش و تعریف فضایی چهارم: به لحاظ استراتژیک فعالیتهای خود را در حوزه هایی که در معرض آسیب پذیری و مناطق ناامن محدود نمود. پنجم: نقشه های مناسب و طراحی جامع میتوانند در تعیین مرزهای طبیعی محله ها، استفاده از زمین و حرکت عابرین پیاده و ترافیک سودمند باشند. نکات این مقاله در شهر دبی امارات مورد بررسی قرار گرفته و نتایج آن به تفصیل بیان خواهد شد.

کلمات کلیدی: جرم، ایمنی و امنیت، طراحی محیطی، پیشگیری از جرم، قرآن و روایات